

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-17-19/2012

P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków

T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44

lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/137 – „Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 837856 z dnia 21 listopada 2012 r. (dowód: akta kontroli, str. 1 – 2)
Jednostka kontrolowana	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie, ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków, zwana dalej „Uczelnią” lub „Politechniką”
Kierownik jednostki kontrolowanej	prof. dr hab. Inż. Kazimierz Furtak, Rektor (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność Uczelni w zakresie realizacji przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych².

Uzasadnienie oceny ogólnej

W kontrolowanej jednostce przestrzegano wymogów ustawy antynikotynowej, za wyjątkiem nieprawidłowości w obszarze dotyczącym oznakowania obiektów. Stosownie do art. 5 ust. 1a przy wjazdach na teren Politechniki oraz przy wejściu od ul. Szlak zostały umieszczone w widocznych miejscach odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych w obiektach i na terenie Uczelni. Brak było informacji słownej o zakazie palenia tytoniu przy wejściu do budynku Administracji i Wydziału Inżynierii Lądowej, stanowiącym jednocześnie główne wejście na teren Uczelni.

W poddanych kontroli pomieszczeniach przestrzegany był zakaz palenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Ocena przestrzegania zakazu palenia w obiektach Uczelni

1. Oznakowanie obiektów

Opis stanu faktycznego

W toku czynności kontrolnych, w dniu 23 listopada 2012 r. dokonano oględzin 39 pomieszczeń (gabinety i biura administracji, sale wykładowe, pokoje wykładowców, bibliotekę, czytelnię, salę konferencyjną, stołówkę, pokój socjalny, toalety) znajdujących się w 8 budynkach przy ul. Warszawskiej 24 oraz tereny otwarte zarządzane przez Uczelnię (przed wejściem do ww. budynków i wewnątrz dziedziniec Uczelni).

Stosownie do art. 5 ust. 1a ustawy antynikotynowej, przy wjazdach na teren Politechniki oraz przy wejściu od ul. Szlak zostały umieszczone odpowiednie oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych w obiektach i na terenie Uczelni. Oznaczenia te były widoczne dla wszystkich osób wchodzących lub wjeżdżających

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) zwana dalej ustawą antynikotynową.

na teren Uczelni. Brak było informacji słownej o zakazie palenia tytoniu przy wejściu do budynku Administracji i Wydziału Inżynierii Lądowej, stanowiącym jednocześnie główne wejście na teren Uczelni.

(dowód: akta kontroli, str. 18 – 21)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku informacji słownej o zakazie palenia tytoniu przy wejściu do budynku Administracji i Wydziału Inżynierii Lądowej, stanowiącym jednocześnie główne wejście na teren Uczelni.

Brak umieszczenia informacji słownej o zakazie palenia tytoniu przy wejściu głównym na teren Uczelni narusza art. 5 ust. 1a ustawy antynikotynowej. Lucjan Tabaka, Kanclerz Politechniki Krakowskiej wyjaśnił, że znak ten został chwilowo usunięty w związku z prowadzonym remontem elewacji. Po zakończeniu remontu, znak informujący o zakazie palenia w obiektach i na terenie Uczelni (podobnie jak na innych wejściach i wjazdach) zostanie ponownie umieszczony na wejściu głównym.

(dowód: akta kontroli, str. 24 – 25)

W dniu 26 listopada 2012 r. na drzwiach wejściowych do budynku Administracji i Wydziału Inżynierii Lądowej został umieszczony znak słowny informujący o zakazie palenia tytoniu na terenie obiektu.

(dowód: akta kontroli, str. 22)

2. Spełnianie wymogów ustawowych przez palarnie wyznaczone na terenie obiektów Uczelni

Opis stanu
faktycznego

Zarządzający Uczelnią nie skorzystał z możliwości wynikającej z art. 5a ust. 3 pkt 4 ustawy antynikotynowej i nie wyznaczył palarni na terenie jej obiektów.

(dowód: akta kontroli, str. 18 – 21)

3. Przestrzeganie zakazu palenia na terenie Uczelni

Opis stanu
faktycznego

W trakcie oględzin – na terenie administrowanym przez Uczelnię – poza czterema przypadkami osób palących (dwie studentki Politechniki oraz dwóch uczestników konferencji nie będących pracownikami Uczelni) nie stwierdzono łamania zakazu palenia wyrobów tytoniowych. Uczestnicząca w oględzinach p. Edyta Miśkowiec – Zastępca Kierownika Działu Gospodarczego zwróciła trzem osobom uwagę, iż na terenie Uczelni obowiązuje zakaz palenia tytoniu. W jednym przypadku, o zakazie palenia i obowiązku zgaszenia papierosa poinformował osobę palącą pracownik ochrony. Wszystkie wymienione osoby, po zwróceniu im uwagi o zakazie palenia, zgasiły papierosy.

(dowód: akta kontroli, str. 18 – 21)

W odpowiedzi na pytanie, czy w okresie 2010 – 2012 zaistniały przypadki ukarania osób nie stosujących się do zakazu palenia tytoniu (tj. zastosowania art. 13 ust. 2 ustawy antynikotynowej), Kanclerz Politechniki wyjaśnił, że w ww. okresie zaobserwowano jedynie sporadyczne przypadki naruszenia ustawy przez studentów. Osoby te są upominane przez pracowników uczelni i firmy ochroniarskiej. Nie nakładano kary grzywny, gdyż zwykle zwrócenie uwagi skutkuje pozytywnie. Kanclerz zwrócił uwagę, że w sytuacji wymagającej nałożenia kary grzywny, np. aroganckie zachowanie i niepodporządkowanie się zakazowi, mimo zwrócenia uwagi, wystąpiłby problem z wylegitymowaniem takiej osoby.

(dowód: akta kontroli, str. 26 – 27)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w Uczelni

Opis stanu faktycznego

W § 6 obowiązującego w Uczelni regulaminu pracy³ wprowadzono zakaz palenia tytoniu na terenie i we wszystkich obiektach (budynkach) Politechniki.

W rozdziale IX tego regulaminu zapisano m.in., że za nieprzestrzeganie przez pracownika ustalonej organizacji i porządku w procesie pracy, przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, pracodawca może stosować karę upomnienia i karę nagany.

(dowód: akta kontroli str. 5 – 9)

Ponadto w dniu 30 marca 2011 r., Rektor Uczelni wydał zarządzenie nr 15 (zmieniające zarządzenie nr 10 z dnia 10 maja 1996 r.) „w sprawie realizacji przez Politechnikę ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”, którym wprowadził zakaz palenia, sprzedaży, reklamowania i promocji wyrobów tytoniowych lub rekwizytów oraz symboli związanych z używaniem tytoniu na terenie i we wszystkich obiektach Politechniki. Zarządził również umieszczenie w widocznych miejscach, przy wszystkich wejściach na teren Uczelni i wejściach do budynków, znaków informujących o zakazie palenia wyrobów tytoniowych.

(dowód: akta kontroli str. 4)

Właściciel sklepu znajdującego się na terenie Uczelni został pisemnie poinformowany przez władze Uczelni o zakazie sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz o skutkach jego nieprzestrzegania (rozwiązanie umowy dzierżawy).

(dowód: akta kontroli str. 17)

W zawartej umowie⁴, pracownicy firmy „SOLD” S.A. (wykonujący całodobową ochronę i dozór obiektów i terenów Uczelni oraz portierzy) zostali zobligowani do „zwracania uwagi osobom przebywającym na terenie Uczelni, o bezwzględny zakaz palenia wyrobów tytoniowych na terenie i w budynkach”.

(dowód: akta kontroli, str. 11 – 14)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2010 – 2012 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) do Uczelni nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych.

(dowód: akta kontroli, str. 23)

6. Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej

Opis stanu faktycznego

Kancierz Uczelni wyjaśniając, jakie problemy stwarza realizacja przepisów ustawy antynikotynowej, w brzmieniu obowiązującym od dnia 15 listopada 2010 r. i jak problemy te są rozwiązywane, wskazał, że realizacja tych przepisów nie stwarza większych problemów. Występują jedynie sporadyczne naruszenia tej ustawy – głównie przez studentów. Natomiast pracownicy stosują się do zakazu palenia tytoniu i w okresie ostatnich trzech lat nie stwierdzono przypadków łamania przez nich tego zakazu.

(dowód: akta kontroli, str. 26 – 27)

³ Zarządzenie nr 47 Rektora Politechniki z dnia 17 listopada 2011 r.

⁴ Umowa nr KA-2/026/2012 zawarta w dniu 18.05.2012 r. pomiędzy Politechniką Krakowską a Firmą SOLD S.A., której przedmiotem jest całodobowy dozór i ochrona obiektów oraz terenu Politechniki.

7. Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Uczelnia nie była kontrolowana w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej przez inne organy kontroli, rewizji i inspekcji.

(dowód: akta kontroli, str. 23)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK ⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia grudnia 2012 r.

Kontroler
Barbara Guga
główny specjalista kontroli państwowej

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.